De monumenten van Oranjestad

Watertoren Oranjestad, Emanstraat 67

In de vorige eeuw werden door de Landwatervoorzieningsdienst (LWV) op Curaçao de waterleidingplannen voor Aruba ontworpen. In 1931 werd een aanvang gemaakt met de aanleg van het hoofdbuisleidingnet en met de bouw van de eerste zeewater distillatie inrichting op Balashi. Aruba verkreeg hiermee een novum op het gebied van de waterleiding. Op 22 juni 1932 werd de waterleiding voor Oranjestad in gebruik genomen, in 1934 voor San Nicolas. Teneinde de druk te verhogen werd later zowel in Oranjestad als in San Nicolas een watertoren gebouwd. Die van San Nicolas werd op 14 augustus 1939 door gouverneur Gielliam J.J. Wouters in gebruik genomen. De directeur van de LWV, R.J. 'Hensi' Beaujon, deed dit met de watertoren in Oranjestad op 4 november van het jaar erna. De watertorens werden ontworpen en gebouwd in een stijl met invloeden van het Nieuwe Bouwen en de Art Deco; het ontwerp werd geleverd door P.A. van Stuivenberg. Chef van de Dienst Aruba was F.A van Drimmelen. Van Stuivenberg was onder meer de architect van Cinelandia en het West-Endgebouw te Willemstad. Van Stuivenberg was tevens chef van de technische dienst van de LWV en later hoofd van die dienst onder Beaujon. De torens liggen in het centrum van Oranjestad en San Nicolas. De begane grond onder de eigenlijke torenopbouw werd gebruikt als kantoorruimte. De eerste en tweede verdieping waren oorspronkelijk in gebruik als magazijnruimte. Het waterreservoir is geheel boven in de toren en heeft een inhoud van 375 kubieke meter. Metalen trappen zorgen voor de verbinding tussen de bouwlagen; de bovenste trap was een steile ladder met kooi.

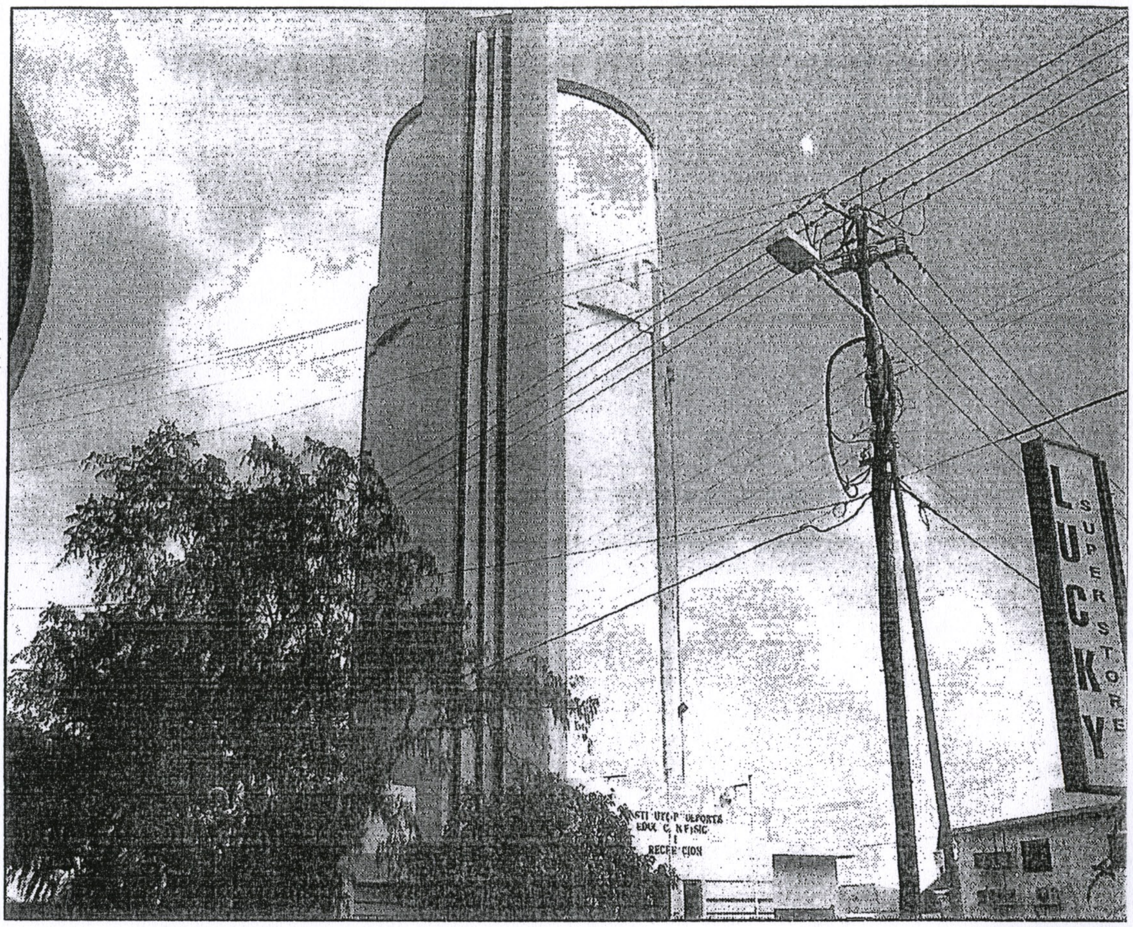

Jarenlang werd de watertoren gebruikt door drugsverslaafden. Sinds kort torent het monument weer in volle glorie boven Oranjestad uit.

Paseo Monumental

Binnenkort bestaat het Monumentenbureau Aruba tien jaar. Om dit heuglijke feit kracht bij te zetten heeft minister Ramon Lee van Arbeid, Cultuur en Sport besloten een speciale monumentendag te houden op 10 september. Onder de titel Paseo Monumental 2006 zullen 24 monumenten in Oranjestad geopend zijn voor publiek. In de aanloop naar deze dag brengt *Amigoe* een serie artikelen over deze gebouwen.

De toren in San Nicolas had een gedenkplaat met het opschrift: 'Landswatervoorzieningdienst Watertoren St. Nicolaas. Gebouwd onder het bestuur van Gouverneur G.J.J. Wouters. 1939. Directeur R.J. Beaujon Jr. Gezaghebber I. Wagemaker. Architect P.A. van Stuivenberg B.B.U. LWV Aruba'. Deze gedenkplaat bevond zich aan de buitenkant van de toren, maar is omstreeks 1990 gestolen. Ook de toren van Oranjestad had een dergelijke plaquette –ook die is door onverlaten ontvreemd. De toren van Oranjestad is gelegen op een ruim hoekperceel op het kruispunt van de J.G. Emanstraat en de Concessielaan; de hoofdtoegang is gelegen onder het hoge verticale accent en is gericht op het zuidwesten. De toren te San Nicolas is met dat hoge verticale accent gericht naar het noordwesten.

De recente dichting of vulling van venster- en deuropeningen alsmede later aangebrachte tussenwanden in het interieur worden niet beschermd vanwege de monumentenverordening. Van bescherming vanwege de monumentenverordening worden verder uitgesloten de uitbreiding aan de achterzijde onder één bouwlaag en het tegen de bebouwing tot stand gekomen trafohuisje aan de J.G. Emanstraat.
Voor meer informatie aangaande dit pand kunt u zich wenden tot het Monumentenbureau.

Amigoe di Aruba. - jrg. 122, nr. 193 (23 augustus 2006). p.5